

prima instanță: Judecătoria Botanica (sediul central)
Judecător: N. Șova
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu

DECIZIE

20 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecător:

Svetlana Filincova

Judecători:

Nicolae Craiu, Dumitru Visternicean

examinând recursul declarat de către Rotari Natalia,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nagomir
Silvia împotriva Rotari Nataliei cu privire la repararea prejudiciului material și
moral, compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2018,

c o n s t a t ă :

La 18 mai 2016, Nagomir Silvia a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Nataliei Rotari, solicitând încasarea din contul ultimei în beneficiul
său a prejudiciului material în sumă de 3 663,88 lei, a prejudiciului moral în
sumă de 15 000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 3 000 lei
(f.d.4-6).

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 12 octombrie
2017, cererea de chemare în judecată depusă de Nagomir Silvia a fost admisă
parțial, fiind dispusă încasarea din contul Nataliei Rotari în beneficiul Silviei
Nagomir a prejudiciului material în sumă de 1 166 lei, prejudiciului moral în
sumă de 6 000 lei și a sumei de 3 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată. În
rest, pretențiile au fost respinse ca fiind neîntemeiate. S-a mai dispus încasarea
din contul Silviei Nagomir în beneficiul statului a taxei de stat în sumă de 250
lei (f.d.108).

La 14 noiembrie 2017, Rotari Natalia a depus prin intermediul oficiului
poștal apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea
apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 12
octombrie 2017, cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță. Ulterior, la
22 ianuarie 2017, Rotari Natalia a depus supliment la apelul declarat, solicitând
inclusiv și repunerea în termenul de declarare a apelului (f.d.113,126-127).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2018, cererea de repunere în termenul de declarare a apelului depusă de către Rotari Natalia a fost respinsă, iar cererea de apel a fost restituită ca fiind depusă cu omiterea termenului legal de declarare (f.d.135-138).

La 25 aprilie 2018, Rotari Natalia a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs a indicat, că dânsa nu a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii primei instanțe, iar dispozitivul hotărârii judecătorești nu i-a fost expediat la adresa recurentei în termenul prevăzut de lege.

A mai invocat dezacordul cu încheierea contestată, pe motiv că instanța de apel nu a examinat cererea depusă la 22 ianuarie 2017 cu privire la repunerea în termen a apelului (f.d.145-147).

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la data comunicării încheierii.

După cum denotă actele cauzei copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2018, a fost expediată participanților la proces la 06 februarie 2018, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere nr. 1533 (f.d.139), însă la materialele cauzei nu există careva dovezi în vederea recepționării de către Rotari Natalia a încheierii expediate de către instanța de apel.

Totodată, din actele cauzei rezultă că Rotari Natalia a făcut cunoștință cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2018 la 19 aprilie 2018, ce se atestă prin semnătura acesteia pe cererea depusă la 11 aprilie 2018 către Judecătoria Chișinău (sediul Central) (f.d.142), motiv pentru care Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră, că Rotari Natalia s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC (în redacția Legii nr.17 din 05 aprilie 2018, în vigoare de la 01 iunie 2018), recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat din alte motive decât cele indicate în cererea de recurs și care urmează a fi admis cu casarea integrală a încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre judecare în instanța de apel de la etapa soluționării chestiunii cu privire la punerea pe rol a cererii de apel.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Așadar, din conținutul recursului declarat de Rotari Natalia, rezultă că, recurenta nu este de acord cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2018, prin care cererea de repunere în termenul de declarare a apelului depusă de către Rotari Natalia a fost respinsă, iar cererea de apel a fost restituită ca fiind depusă cu omiterea termenului legal de declarare (f.d.145-147).

La fel, s-a constatat că, pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că, termenul de 30 de zile stabilit de lege pentru exercitarea căii de atac apelul este un termen de decădere și repunerea se va face doar în baza unor circumstanțe întemeiate. Iar argumentele invocate de către Rotari Natalia sunt unele neîntemeiate din circumstanțele expuse și nu pot fi puse la baza repunerii în termen de declarare a apelului.

În final, instanța de apel a concluzionat că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelanta nu a prezentat careva motive care ar justifica depășirea termenului de declarare a apelului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, concluzia instanței de apel despre necesitatea restituirii cererii de apel contravine circumstanțelor cauzei.

În acest context, Colegiul reiterează prevederile art. 362 alin. (1) CPC, care statuează că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Totodată, potrivit 115 CPC (în redacția Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 17 din 05 aprilie 2018, în vigoare din 01 iunie 2018, publicată în M.O. la 04 mai 2018 Nr. 142-148 art. Nr. 277), la cererea participanților la proces interesați, instanța de judecată poate prelungi termenul de procedură stabilit de instanța de judecată. Termenul poate fi prelungit pentru același temei o singură dată. Termenul de procedură stabilit de lege nu poate fi prelungit, fiind aplicabil art.116 CPC.

Iar potrivit art. 116 alin. (1) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Analizând încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2018, se atestă că, instanța de apel în motivare inițial a considerat că **„termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116**, iar ulterior, contrar celor expuse a concluzionat că **„termenul de 30 de zile stabilit de lege pentru exercitarea căii de atac apelul este un termen de decădere”**.

Deci, concluziile instanței de apel sunt contradictorii, motiv pentru care recursul înaintat de către Rotari Natalia urmează a fi admis din alte motive decât cele indicate în cererea de recurs cu casarea încheierii instanței de apel și remiterea cauzei spre rejudecare.

În acest context, instanța de recurs relevă că termenul de 30 de zile stabilit de lege pentru exercitarea căii de atac apelul prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC nu este după cum greșit a constatat Curtea de Apel Chișinău un termen

de decădere, deoarece dacă persoana care solicită repunerea în termenul de declarare a apelului anexează la cerere probe (înscrisuri) ce confirmă circumstanțele obiective care au împiedicat-o de a îndeplini în termen actul de procedură vizat, atunci instanța de apel urmează să o repună în termenul de declarare.

În acest caz, repunerea în termenul de procedură este admisă de legiuitor în scopul acordării protecției titularului dreptul de a îndeplini actul de procedură, pe când termenul de decădere este intervalul de timp înăuntrul căruia titularul unui drept subiectiv este obligat, printr-o dispoziție legală imperativă, să-și exercite acel drept (într-un anumit mod sau în anumite condiții), sub sancțiunea stingerii dreptului respectiv și are ca efect pierderea dreptului subiectiv însuși (de exemplu: art. 236 alin. (5), art. 434 alin. (2) din CPC). **Acest termen nu poate fi suspendat sau întrerupt și este incompatibil cu instituția repunerii în termen**, adică nu este admisă repunerea în termenul de procedură în privința termenelor de decădere.

În asemenea circumstanțe, Colegiul judiciar relevă că instanța de apel în vederea respectării principiului disponibilității în drepturi a părților la proces urma în cadrul soluționării chestiunii cu privire la punerea pe rol a cererii de apel să examineze cererea de repunere în termen a apelantei – recurente Rotari Natalia prin prisma art. 116 CPC și anume să verifice temeinicia sau netemeinicia probelor ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de către ultima, adică circumstanțele obiective care au putut împiedica în mod real titularului dreptul de a îndeplini actul de procedură și să nu respingă cererea de repunere în termen din motiv că termenul de 30 de zile stabilit de lege pentru exercitarea căii de atac apelul este un termen de decădere.

Pe cale de consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă, că încheierea instanței de apel trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clară, înțeleasă de părțile implicate în proces, și să răspundă în mod expres la toate cererile și obiecțiile formulate de apelantă și intimat (Principiul nr. 6 al Recomandării nr. R (84) 5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea justiției adoptată de Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei la 28 februarie 1984).

Astfel, formulările din conținutul încheierii trebuie să corespundă exigențelor de corectitudine, certitudine, deplinătate, claritate, consecutivitate, logică, elocvență, lipsă de rezerve (necondiționalitate), oficialitate și relevanță, condiție ce nu se atestă la caz, motiv pentru care recursul urmează a fi admis din alte motive decât cele indicate în cererea de recurs cu casarea integrală a încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre judecare în instanța de apel de la etapa soluționării chestiunii cu privire la punerea pe rol a cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Rotari Natalia.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nagomir Silvia împotriva Rotari Nataliei cu privire la repararea prejudiciului material și moral, compensarea cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei la rejudicare, în Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată de la etapa soluționării chestiunii cu privire la punerea pe rol a cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecător:

Svetlana Filincova

Judecători:

Nicolae Craiu

Dumitru Visternicean